

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Vprašanje največje balkanske sramote

K UKREPOM BOLGARSKE VLADE PROTI ATENTATOM.

Glavni krivci, da je Balkan tudi po razpadu evropske Turčije na glasu kot najbolj nemirno in brezpravno ozemlje v Evropi, so nedvomno makedonstvom. Oni so pa obenem tudi krivi, da ni zblizanja med našo državo in sosedno slovensko Bolgarijo. Kadarkoli so bili po dolgotrajnih naporih in mukah zgrajeni prvi mostovi do obnove bratstva in prijateljstva, vselej so prišli makedonstvom in so jih podrl. Bilo pa jim je tudi vseeno, ali je bilo to njihovo delo v interesu Bolgarov in Jugoslovancev v Jugoslaviji ali ne, celo vseeno, če je bilo v interesu Makedoncev samih, ali pa le izdajalska, bratomorna in podla usluga skupnim sovražnikom vseh balkanskih in sploh južnih Slovanov. Makedonstvom so se vdinjali vedno vsakomur, ki je imel korist od našega razdora, toda ne morda le iz idealizma, kar bi koncem koncev vendarle še dokazovalo nekdo dejnost v njihovi akciji, temveč tudi iz gmočnih koristi, zaradi južnezev grošev iz tujine!

Vse to je moralo nemoralno gibanje makedonstvom, ki se bolj demoralizirajo in privede do popolne brezideinosti. To se je tudi zgodilo. Danes ne vodi makedonstvom nobena ideja več. Postali so profesionalni zločinci v rokah tujih političnih interesov. Prav to jih je privedlo tudi do boja v lastnih vrstah. Razcepili so se na razne skupine, ki se sedaj, ko so zločinski vpadi v Jugoslavijo in Grčijo zaradi obmejne čuječnosti nemogoči, ko jejo in pobijajo kakor živali. Zadnja leta skoraj ne mine dan, gotovo pa ne teden brez vsaj enega umora v vrstah makedonstvom. Danes pade pristaš Vanče Mihajlova. Jutri Protogev rova. Skoraj vedno se izvrše in umori sredi prestolice Sofije in belega dne, skoraj vedno pa atentator tudi pobegne, ne da bi ga oblasti izsledile. Razumljivo je, da je zaradi tega javna varnost v Sofiji in v Bolgariji taka, da o njej sploh ni mogoče govoriti. Postala je ne samo sramota Bolgarije, temveč vsega Balkana ter vse Evrope.

Vse to vedo prav dobro tudi odgovorni voditelji Bolgarije, saj so bili mimo vsega na divjanje makedonstvom čih opozorjeni tudi s strani zunanje sveta, Jugoslavije, Francije. A njele itd. V Sofiji so bile storjene tudi zadržne demarše. Pomagalo ni. Bolgarska vlada si ni upala razgnati in za-

trjeti te zločinske družbe. Šele sedaj, ko so se pričeli umori množiti tako, da jih svetovni tisk sploh več ne registrira, ker so preveč vsakdanji dogodki, se je bolgarska vlada odločila za proglasitev obsednega stanja nad glavnim mestom, za racijo in aretacije vseh »sumljivih elementov«. Zunanji uspeh te akcije vlade je vsekakor velik, saj je policija prejela preko 1000 ljudi in izsledila cele zaloge orožja, bomb in streljiva, kakšen je pa notranji, dejanski uspeh, nam dokazuje pač najbolj nazorno dejstvo, da sta bila istega dne, ko je policija stopila v akcijo, izvršena zopet dva atentata in so atentatorji zopet pobegnili — brez sledu. Na ta način se torej ta problem ne da rešiti, in postopanje bolgarske vlade izgleda v očeh pravno vzgojenega človeka v Evropi kot docela nerešna, nekako otročja zadeva.

Čemu proglašati nad Sofijo obsedno stanje, čemu vlačiti »sumljive« ljudi po ječah, čemu zaplenjevati orožje in streljivo, o p u s t i t i pa tisto, kar bi nankrat onepotrebilo vse te akcije? To bi bil razpust organizacij makedonstvom! Tega vlada ni storila. Med tem, ko lovi male ljudi, ki so samo slepo orodje voditeljev organizacij, pušča voditelje svobodno hoditi po bolgarskih tleh, sklicevati seje, občne zbornice, kongrese in izdajati svoja glasila. To vse je prav tako, kakor da bi naša policija poznala tatove in vlomilce, pa bi jih pustila na svobodi, zastražila pa bi mesto in hiše, da ti tatovi ne bi kradli in vlamjali. Kaj je lažje in temeljitejše, prvo ali drugo? Vsekakor prvo: **poloviti tatove!** Tako bi morala tudi bolgarska vlada najprej razpustiti organizacije makedonstvom, zapleniti njihovo premoženje, zaseči orožje in spise, vstaviti tiskanje njihovih listov in poslovanje njihovih denarnih zavodov, zlasti Makedonske banke, ter aretirati in povesti tiste, po katerih naročilu se zločini izvršujejo.

Šele takrat, če bi bolgarska vlada to storila, bi ji verjeli, da ima resen namen napraviti v svoji državi red in odpraviti sramoto, ki ne škoduje le Bolgariji, marveč vsemu Balkanu in vsej civilizirani Evropi. V tem primeru bi bila deležna simpatij vsega civiliziranega sveta, pa ne le simpatij, marveč tudi vsestranske podpore. To, kar počne sedaj, nas zato ne more prepričati, da ima resen namen napraviti red!

Oboroževanje Nemčije v zraku

ZANIMIVA ODKRITJA FRANCOSKIH LISTOV. — NEMCI SO MANEVR S TUJIMI LETALI ORGANIZIRALI SAMI. — DVE NEMŠKI VOJAŠKI ZRAČNI ESKADRILJI.

PARIZ, 27. junija. »Petit Parisien« piše o vojaških letalih nad Berlinom naslednje: »Znana nemška tovarna letal »Bayrische Motor Werke« ima v svojih skladiščih večje število vojaških letal, ki jim manjka samo še strojni in priprave za spuščanje bomb.«

PARIZ, 27. junija. Včerajšnji »Petit Parisien« objavlja vesti, ki jih je prejel iz monakovskih letalskih krogov, da razpolaga Nemčija že sedaj z mnogostevilnimi vojaškimi letalci, ki so dobro izučeni v svoji stroki in pa z mnogostevilnimi vojnimi letali, ki so pripravljena vsak trenutek stopiti v akcijo. Polet nad Berlinom je organizirala narodno-socialistična stranka sama z namenom, da bi bil to nekaj protest proti zapostavljanju Nemčije, ki je sedaj pokazala odkrito, da ima dobro organizirano vojno letalstvo. V Monakovem imajo narodni socialisti organizirani dve letalski eskadrilji, katerih eno vodijo sami narodni socialisti, drugo pa bivši nemški vojaški letalci, ki so bili poklicani na službovanje, čeprav Nemčija še nima obveznega vo-

jaškega službovanja. Vsaka eskadrilja šteje 220 do 240 moških, ki imajo vsi nove uniforme, ki pa so jih plačali sami, dočim je bilo brezposelnim letalcem dovoljeno obročno odplačevanje uniform. Letalske vaje so večinoma ponoči, in sicer pod nadzorstvom častnikov nemškega »Reichswehra«. Te vaje imajo glavni namen splošne vojaške izobrazbe, pouk v letanju, streljanju s strojnimi puškami in radiofoniji. V samem Monakovu je pripravljenih okrog 15 bojnih letal, ki morejo vsak trenutek odleteti kamorkoli. Med letalci, ki so bili poklicani v drugo eskadriljo, so večinoma ljudje, ki so zelo nerazpoloženi proti sedanjim vladnim njenim metodam, ki pa bodo takoj po odsluženju svojega roka odposlani v koncentracijska taborišča in v taborišča za obvezno delo. List končno dostavlja, da dajejo te informacije o obeh letalskih eskadriljah popolno verjetnost, da obstojajo podobne vojaške letalske ustanove tudi v drugih nemških mestih.

Nevarno padanje holandskega goldinarja

PADANJE JE POVZROČILO NA LONDONSKI SVETOVNI GOSPODARSKI KONFERENCI VELIKO KONSTERNACIJO.

LONDON, 27. junija. Včeraj so znamenovale nizozemske borze močno balse v kurzu nizozemskega goldinarja. Ta nepričakovan pojav je izzval v londonskih finančnih krogih velika vznemirjenja in razburjenja. Guverner nizozemske »Narodne banke« Trip je izjavil zastopnikom tiska, da bo storila Nizozemska vse, kar je le v moči vlade in finančnih krogov, da ostane pri zlati podlagi. Kljub tej izjavi se pa angleški finančniki še vedno ne morejo pomiriti, ker se boje, da bo ne-

stalno lavranje nizozemskega goldinarja povzročilo tudi odločen vpliv na ostale valute manjših držav. List »Financial News« piše, da bi bila največja ironija zgodovine, da bi izzvala londonska svetovna gospodarska konferenca, ki ima nalog na novo urediti mednarodna valutna vprašanja, prave inflacijske orgije. Posledica padca nizozemskega goldinarja bodo bližnje važne in nujne konference med guvernerji raznih narodnih bank, ki se trenutno nahajajo v Londonu.

Nov preloženec za madžarski prestol

BUDIMPEŠTA, 27. junija. Ob priliki avdienco italijanskega poslanika kneza Collone pri predsedniku madžarske vlade Gömbösu se govori, da sta se državnik razgovarjala v prvi vrsti o Gömbösevem obisku v Rimu. Budimpeštanski diplomatski krogi verujejo, da bo na tem obisku padla odločitev o izpolnitvi madžarskega kraljevskega prestola z nekim članom italijanske kraljevske rodbine. Najstarejši kandidat za krono sv. Štefana je sedaj 35 letni vojvoda d'Aosta, sin nedavno umrlega poveljnika III. italijanske armade v svetovni vojni in bratranca italijanskega kralja. Vojvoda d'Aosta uživa, kakor njegov pokojni oče, veliko popularnost v fašističnih krogih in je poročen s knežino Ano Francosko, hčerjo vojvode Orleanskega, kneza Guisea, pretendentu na francoski prestol.

NOV SPORAZUM MED RUSIJO IN ANGLIJO.

LONDON, 27. junija. V zvezi z angleško-ruskim sporazumom o uvozu ruskega blaga se doznava, da je sklenil Litvinov ob tej priliki več zelo ugodnih pogodb. Neki angleški kontinentalni konzorci je sklenil pogodbo za dobavo

ruskega bencina v vrednosti 25 milijonov funtov. Z neko angleško-ameriško finančno skupino je bila podpisana pogodba za dobavo raznih kovin v vrednosti 15 milijonov funtov, ki se bo perfekturala z dolgoročnim posojilom. Mimo tega še trajajo pogajanja z nekaterimi ameriški finančnimi skupinami glede oficelnega priznanja sovjetske Rusije, nakar bi bile sklenjene velike dobave različnega ruskega blaga v vrednosti okrog 80 milijonov funtov.

PREPOVEDAN HUGENBERGOV SHOD.

BERLIN, 27. junija. Sinoči bi se moralo vršiti veliko zborovanje nemških nacionalnih srednjih obrtniških slojev, na katerem je bil določen za glavnega govornika državni minister Hugenberg. Policija pa je zborovanje v zadnjem trenutku prepovedala. Politični krogi vidijo v tej prepovedi jasno voljo Hitlerja, da »izenači« nemške nacionalce oziroma jim prepove vsako možnost javnega udeleževanja.

SNEG V ITALIJSKIH ALPAH.

TRST, 27. junija. Po vestih iz Lugana je nov sneg popolnoma zasul vse važnejše prometne žile v Alpah. Na ozemlju okrog Forze je zapadlo nad 20 cm snega. Na Alubri je padlo 60 cm, na Grinzlu pa celo 190 cm novega snega. Prehod preko Sluga in Juliera je nemogoč.

Delo gospodarske in razorožitvene konference

»MOLEYEV TEDE« V LONDONU SO ZOPET OPTIMISTIČNI. RAZOROŽITVENO DELO SE ZOPET ODGODI DO SEPTEMBRA.

LONDON, 27. junija. Včeraj je stala svetovna gospodarska konferenca v tretji teden svojega trajanja. Tisk imenuje to dobo »Moleyev teden«. Presejanje sedanega položaja je v angleškem tisku zelo optimistično. Vodilni listi imajo mnogo upanja na bodočo pogajanja, ki jih bo vodil Rooseveltov zaupnik prof. Moley. »Daily Telegraph« izraža trdno prepričanje, da je tesno evropsko-ameriško sodelovanje nezogibno. Po informacijah iz uradnih krogov je po Rooseveltovi iniciativi za rešitev svetovne gospodarske krize nezogibno, da se bodo države sporazumele in da bodo sledile Ameriki. Izgleda, da je Roosevelt zadel pravi trenutek, ker je zmagal s svojim stališčem v Ameriki, ki ga bo skušal obdržati za vsako ceno.

PARIZ, 27. junija. Med potjo v Ženevo je prispel v Pariz predsednik razorožitvene konference Henderson. Vče-

ral se je sestel s francoskim zunanjim ministrom Paulom Boncourjem. Diplomatski krogi so trdno prepričani, da bo današnja seja razorožitvene konference sklenila, da se konferenca odgodi do meseca septembra.

RUSIJA IN MALA ANTANTA.

PARIZ, 27. junija. Londonski dopisnik lista »Echo de Paris« poroča o konferenci, ki jo je imel ruski zunanji minister Litvinov z romunskim zunanjim ministrom Titulescom, ob čem priliki je skušal Litvinov ponovno razpravljati o nenapadalnem paktu med Rusijo in Romunijo. Ta pogajanja pa so bila med tem prekinjena, vendar so se s posredovanjem Francije nadaljevala. Glavna ovira je še vedno vprašanje Besarabije. Z ozirom na dogodke v Nemčiji skuša Litvinov doseči, da bi se Rusija čim bolj približala Romuniji in mali antanti.

Dnevne vesti

PETNAJSTI VIDOV DAN KRALJEVINE JUGOSLAVIJE.

Jutri slavimo združeni Jugoslovani petnajsti praznik Vidovega dne pod skupno streho, praznik spomina vseh, ki so od Kovega dalje padli za našo svobodo in končno združitve. Velike, heroične so bile žrtve za dosego tega smotra, zato je potrebno, da tudi mi žrtvujemo vse kar moremo, za lepšo bodočnost in veličino Jugoslavije. Slava junakom!

NAROČNIKOM IN ČITATELJEM »VEČERNIKA«. Zaradi Vidovega dne in praznika sv. Petra in Pavla izide prihodnja številka našega lista šele v petek 30. t. m. popoldne ob navadni uri.

Velikasten sprejem češkoslovaških Sokolov.

Mariborska sokolska društva in vsa na cionarna javnost, je danes jutraj kar naj-svečaneje sprejela češkoslovaške Sokole in Sokolice, ki so se pripeljali s posebnim vlakom ob 8.45 in prihajajo na sokolske svečanosti v Ljubljano. Na kolodvoru so pričakovali in pozdravili drage brate s severa zastopniki mariborskih sokolskih društev, zastopniki sokolske zveze ter zastopniki mariborskih civilnih in vojaških oblasti, med njimi mestni poveljnik general Hadžič, mestni podžupan g. Golouh, okrajni podnačelnik g. Pezdich, polkovnik in poveljnik inženjerske podoficirske šole g. Božo Putniković in drugi. Ob prihodu vlaka je zaigrala vojaška godba češkoslovaško in našo državno himno, nakar se je razvilo med došlimi brati in našimi Sokoli živalno pozdravljanje. Med navdušenim vzklikanjem so se češki Sokoli in Sokolice odpeljali ob 9.30 proti Ljubljani. Lepo in pristrčno je češke Sokole sprejela tudi naša meja. Krašen sprejem so jim priredili v Št. Ilju, kjer je bilo zbrano na kolodvoru tamkajšnje Sokolsko društvo.

Pred oltar. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Viktor Vergles, trgovski sodelavnik in Manja Kolenčeva, šivilja; Martin Gehtl, posestniški sin in Pavlina Šurmanova, posestnikova hčerka; Josip Lubej, finančni podpreglednik in Jožica Železnikova, posestnikova hčerka ter Avgust Obovnik, čevljarški pomočnik in Marija Knupleževa, zasebnica. Bilo srečno!

Matura na mariborskem moškem učiteljskem. Na državnem učiteljskem se je večeraj končala matura. Predsednik komisije je bil profesor univerze g. dr. Milko Kos, na ženskem oddelku pa je predsedoval izpitni komisiji ravnatelj učiteljskega g. Kadunc. K maturi je bilo pripuščenih 121 kandidatov, in sicer 50 absolventov in 71 absolventk. Izdelalo je 30 absolventov in 58 absolventk, 11 absolventov in 11 absolventk ima ponovljalni izpit v jeseni, 11 pa jih je padlo za dobo 1 leta. Maturo so napravili: Ivan Vajlec, Karel Bajt, Rudolf Breže, Viktor Čurman, Josip Dereani, Maks Dolinšek, Borislav Ferlic, Marjan Jarec, Josip Kerenčič, Marij Kranjc, France Kulovec, France Lah, France Lužnik, Vlado Majhen, Sikst Marjon, France Ožek, Milko Ozvatič, Herbert Pichler, Janjo Pucko, Janez Ravter, Primož Sedmak, Dušan Spindler, Srečko Stanič, Jože Stupnik, Jože Turk, Mihael Veršič, Danilo Viher, Mirko Vrečko, Tone Vuk, nadalje Mirka Baumgartnerjeva, Jelka Flegova, Marica Janžekovičeva, Vida Jenčičeva, Vekoslava Jesihova, Sonja Kolškova, Irma Košutova, Terezija Kulovičeva, Jožica Kesova, Anica Lichtenegerjeva, Slavica Margučeva, Anica Paherjeva, Marjeta Bračkova, Angela Budjeva, Verena Gaberčeva, Zora Hladova, Vera Petkova, Tončka Podjaverškova, Hilda Potiskova, Branika Rasbergerjeva, Ema Robnikova, Lojzka Romihova, Angela Sostičeva, Ljudmila Stokova, Eleonora Šutova, Marica Šurlejeva, Nerina Tomasinijeva, Inge Vadnuova, Milena Zrimškova, Marica Praznikova, Stanka Pograjčeva, Jožica Semova, Ada Antončeva, Teodora Bejčeva, Malka Beraničeva, Olga Čerčkova, Giza Grobljerjeva, Helena Jugova, Angela Klunova, Marija Kodričeva, Lizika Lutarijeva, Marijana Hinterlechnerjeva, Mariča Letičeva, Marica Štefinova, Ljudmila Lužnarjeva, Lizika Medvedova, Darinka

Mermoljeva, Tončka Mežnaršičeva, Mara Poznikova, Marica Primčeva, Gizela Šmerleja, Franja Škerbinčeva, Marija Šnajderjeva, Vekoslava Stepiharjeva, Vida Zemljčeva, Klavdija Zornikova in Cvetka Zimičeva.

Koncert v mestnem parku. Mestno opeševalno društvo bo priredilo jutri na Vidov dan dopoldne v mestnem parku promenadni koncert. Na koncertu bo igrala vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. Svobode.

Tudi v četrtek na praznik bo v mestnem parku dopoldne promenadni koncert, na katerem bo igrala vojaška godba. Čisti dobiček koncerta je namenjen v prid Združenju ruskih vojni invalidov.

Na Vidov dan in na praznik sv. Petra in Pavla bodo mestni avtobusi vozili kakor ob nedeljah in praznikih, na kar opozarjamo zlasti prijatelje naše okolice in Pohorja.

Mariborski denarni zavodi ne uradujejo na Vidov dan ter praznik sv. Petra in Pavla.

Združenje brivcev in frizerjev v Mariboru obvešča občinstvo in svoje člane, da bodo brivnice in damsko-frizerski lokali odprti na Vidov dan 28. t. m. ves dan kakor navadno, samo za časa svečanosti naše od 10. do 11. ure bo zaprto. Na Petrov dan 29. t. m. bodo odprti od 7. do 12. ure. To velja za ves okoliš združenja.

Prihodnje streljanje na leteče golobe bo v nedeljo, 2. julija ob 14. uri na vojaškem strelišču v Radvanju. Streljalo se bo na leteče golobe in na vse lovske tarče.

Krajevna organizacija JRKD na Teznu. Člani, ki se nameravajo udeležiti velikega manifestacijskega shoda, ki bo v nedeljo 23. julija v Beogradu, naj se prijavijo do 10. julija v občinski pisarni na Teznu. Na poznejše prijave se ne bo mogla organizacija ozirati.

Iz Zvez mladih intelektualcev. Drevo bo seja matičnega vodstva. Za vse funkcije je udeležba nujno potrebna. Celodnevni izlet k Sv. Duhu bo jutri v četrtek. Zbirališče bo jutri ob 7. uri zjutraj pred moškim učiteljskim.

Delodajalci. Obračajte se na Borzo dela za inteligenčne poklice. Sodna ul. 9/III. Uradne ure so vsak ponedeljek, sredo in soboto od 14. do 16. ure.

Železniško postajališče na Teznu. Vsi, ki želijo imeti železniško postajališče na Teznu, zlasti pa občani s Pobrežja, Radvanja, Razvanja, Dogoš, od Device Marije v Brezju, Sv. Miklavža, iz V. mariborskega okraja ter Teznega, pridite na sestanek, ki bo v nedeljo 2. julija ob pol 10. uri dopoldne v tezenski šoli. Vabi vas pripravljani odbor za postavitve postajališča na Teznu.

Proslava desetletnice pevskega društva »Luna«. Pevsko društvo »Luna« v Krčevini proslavi v nedeljo 2. julija t. i. desetletnico svojega obstoja in delovanja. Omenjenega dne bosta dopoldne ob 10. uri občni zbor in slavnostna akademija s petjem izbranih moških zborov in s slavnostnim nagovorom v krčevinski šoli v Tomšičevem dvorcu. Vstop na akademijo je vsakomur prost. Ker je pevsko društvo »Luna« prvo nacionalno društvo v Krčevini in Koških in je mnogo pripomoglo k probuji narodne in državne zavednosti, bo narodno občinstvo iz Mribora, kakor tudi iz širše okolice, predvsem pa iz Krčevine in Košakov nedvomno s svojim obiskom počastilo slovenske pevce.

Festival naše pesmi. Pevsko društvo »Luna« priredi po dopoldanski slavnostni akademiji popoldne ob 15. uri veliko ljudsko veselico s petjem, govori, plesom ter razno zabavo na letnem telovadišču sokolskega društva Maribor III. v podaljšani Aškerčevi ulici. Pri veselici bo igrala godba glasbenega društva Potišnih in telegrafskih uslužbencev v Mariboru. Vsa pevška društva iz Maribora in okolice so vabljena k udeležbi in sodelovanju. Popoldanska prireditve naj bo nekaj ljudski festival naše večno lepe slovenske pesmi. Pevska društva, ki bodo nastopila, imajo pri popoldanski prireditvi prost vstop. Za ostale obiskoval-

ce pa znaša vstopnina 5 Din. Na prireditvenem prostoru bodo postavljeni paviljoni, in bo preskrbljeno za okusen prigrizek in dobro kapljico.

Podaljšanje avtobusne proge na Tezno. Da bi ugodilo prošnji tezenskih občanov, je mestno avtobusno razmateljstvo sklenilo podaljšati progo Glavni trg—Tezno do Prešernove ulice. Če se bo proga obnesla, bodo vozili avtobusi ob delavnikih z Glavnega trga 7.08, 12.10 in 18.50 uri, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa tudi še ob 19.20 uri. S Teznega iz Prešernove ulice bodo odhajali ob delavnikih ob 7.25, 12.25 in 19.10 uri, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa tudi še ob 19.50 uri. Proga Glavni trg—Prešernova ulica na Teznu pa bo ostala v prometu le, če bo zadostno frekventirana.

Pet otrok siromašnih staršev je poslala Protituberkulozna liga v Mariboru na Počitnice na Pohorje. Ker je delovanje naše agilne Protituberkulozne lige sedaj osredotočeno v naboralni akciji za fond za zgradbo prepotrebnega azila ter tuberkuloze v Mariboru, bo naša javnost ta dobrodelni čin naše lige tem bolj pozdravila.

Vse tiskovine

za trgovino — industrijo — obrt — urade
— šole — društva — zasebnike izdeluje
hitro — lepo in po zmernih cenah

PODRAVSKA TISKARNA
MARIBOR — GREGORČIČEVA ULICA 6
Telefon 20-38

Kino Union. Od danes dalje kolosalni dvojni spored: »Ljubavni manevri«, velika vojaška veseloigra z Gretl Theimerjevo, Paulom Heldemannom, Albertom Pauligom in Ido Wüstovo ter senzacijski film »Jahanje v smrt« s Thomom Keenom, film poln napetih senzacij in vratomnega tempa. Oba filma v eni predstavi.

Grajski kino. Še danes in jutri predvajamo vefilm »Nezakonsko dete«. V glavni vlogi Tonny van Eick in Hans Brausewetter. V četrtek 29. tm. predvajamo veselo opereto »Lepa pustolovščina«. Sijajen vefilm poln lepe glasbe in petja, lepote in mladosti, kiče vroče ljubezni mladih src. Wolf Albach Retty, Käthe von Nagy v glavnih vlogah.

Ustanovitev strelske družine na Pobrežju. Dne 24. t. m. je bil ustanovni občni zbor strelske družine na Pobrežju. Sokolsko dvorano br. Renčlja je napolnilo številno občinstvo kakor tudi članstvo tukajšnjega sokolskega društva. Navzoče udeležence, predstavnika državne uprave okrajnega glavarja g. Milana Makarja, delegata in predsednika strelskega okrožja g. polkovnika Božo Putnikoviča, g. ravnatelja Frana Lovšina, starosta Sokola Maribor II. Pobrežje br. Josipa Klemenčiča, predsednika JRKD Pobrežje gosp. Antona Požarja in g. župana občine Pobrežje Matijo Volka, je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora g. sod. br. Milan Pureber. Izvajanju g. polkovnika Putnikoviča, ki je obrazložil idejni pomen, tehnično ter praktično udeleževanje strelskega gibanja, je sledilo splošno odobravanje. Predvsem je poudarjal, da tako številno obiskane občnega zbora v strelski družini še ni doživel. Izvedle so se nato volitve, pri katerih je bil izvoljen za začasnega predsednika družine Pobrežje g. sod. pr. Milan Pureber, ki je navzoče članstvo pozval, da naj v strnjjenih vrstah ramo ob ramo čuva svojo s krvjo pridobljeno svobodo in domovino. V ostali odbor je bilo soglasno izvoljenih 12 članov in troje namestnikov: Drago Kopal, Josip Klemenčič, Anton Požar, Matija Volk, Lorbek, Gruđen, Danilo Vežjak, Štefan Renčelj, Milan Klemenčič, Drago Volk, Ban, Tončič, Fatur in Polegeg. Končno so pozdravili navzoče članstvo g. okrajni glavar Milan Makar ter vsi zastopniki narodnih organizacij, kakor tudi predstavnik občinske uprave g. Matija Volk s Pobrežja.

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počitku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpijete nekaj dni zaporedoma vsako jutro na tešče kozareček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda radi tega posebnost uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni.

Vlomna tatvina. Preteklo noč so neznani zlikovci vlomili v Ahtikovo gostilno v Frankopanovi ulici in odnesli nekaj drobiža, cigaret in drugih malenkosti v skupni vrednosti 300 Din. Policija je uvedla preiskavo.

Usoden padec. Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je večeraj popoldne padla 10-letna Matilda Solinova tako nesrečno, da si je zlomila desno roko nad komolcem. Ponesrečeno dekletce so poklicani reševalci prepeljali v bolnišnico.

Obup mladega dekleta. Večeraj popoldne okrog 7. ure je v Razlagovi ulici stanujoča 19-letna sužkinja Elfrida T. v samomorilnem namenu izpila večjo količino octove kisline. Mladenka je bila v zadnjem času zelo potrta in je svojim prijateljicam večkrat pripovedovala, da se bo usmrtila, ker je zelo nesrečna. V smrtnih bolečinah so jo našli hropečo v njeni sobi in poklicali reševalce, ki so jo z rešilnim avtom takoj prepeljali v bolnico. V bolnišnici so nesrečni mladenki izprali želodec in jo tako rešili prostovoljne smrti. Vzrok samomora ni znan, domnevajo pa, da je ta hotela v smrt radi nesrečne ljubezni.

Dva pretepa. Na Pesniški gori je preteklo nedeljo neki delavec udaril 46-letnega Karla Bombeka tako hudo z ročico po glavi, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. — V bližini Žoherjeve gostilne na Tržaški cesti pa je skupina fantov navalila na 29-letnega delavca Selinška in ga hudo pretepla. Tudi Selinšek je moral iskati pomoči v bolnišnici.

Čudna zgodba. Neke noči v preteklem tednu je posestnik Tone Kostel iz Ocince v Premurju gnal preko meje v Avstrijo kravo, da bi jo tam prodal. Za to pa je zvedel njegov sosed Peter Mikulek, ki se je podal preko meje in počakal za grimom skrit sosedu Kostla. Ko se mu je ta približal, je planil nanj in mu zapretel, da ga bo ubil, če mu ne izroči krave. V strahu za svoje življenje je Kostel izročil Petru kravo. Toda Peter ni imel sreče. Še preden je mogel skleniti kupčijo, so ga že zasacili avstrijski financieri in mu žival odvzeli. Le z največjo težavo se mu je posrečilo pobegniti preko meje, kjer so ga doma že čakali orožniki in ga radi ropa aretirali ter odgnali v zapore.

Beračevo maščevanje. Pretekli teden je prosil za milodar pri posestniku Francu Uršiču v Kočnem pri Slov. Bistrici nekdo berač. Uršič je berača odslavljal z izgovorom, da ne more podpreti vseh, ki trkajo na njegova vrata. To pa je privedlo tako zamašo zdelo, da je sklenil maščevati se nad Uršičem. To svojo grožnjo je tudi izpolnil. V noči na preteklo soboto je izbruhnil v Uršičevem gospodarskem poslopiju požar, ki je uničil vse objekte in stanovanj. Hišo do tal. Uršič ima okrog 50.000 Din škode, ki je delno krita z zavarovalnico. Za hudodelskim beračem poizvedujejo orožniki.

Ukraden gramofon. Pred dnevi je bil v Ljudski kleti na Grajskem trgu ukraden iz gostilniške sobe Ljudske kleti 800 Din vreden gramofon. Večeraj popoldne pa je policija izsledila nekega delavca Jakoba L., pri katerem je našla gramofon. Jakobu so gramofon zaplenili.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Dnevi ob 7. uri je kazal toplomer 14.6 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 11.6 stopinj C; barometer je kazal pri 17.9 stopinjah 735.4, reduciran na ničlo 732.2; relativna vlaga 76; vreme je tiho in jasno. Vremenska napoved pravi, da bo vreme spremenljivo.

Bojne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izredno dobrodejno na obolenje organe. — Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili s preiskavanji.

Lastni izdelki!

Dražestne novosti pralnega blaga - Tekstilana Büdefeldt

Nizke cene!

Nagrade za precepljenje šmarnice

KRALJEVA BANSKA UPRAVA DRAVSKE BANOVINE RAZGLAŠA:

Gospodarski interes banovine za ohranitev dobrega glasu naših vin, kakor tudi zdravja vsega naroda, zahteva da se škodljiva šmarnica in druge samorodnice čimprej iztrebijo.

Najuspešnejši način pobijanja šmarnice je zeleno precepljenje in krčenje; zeleno precepljenje se priporoča v mlajših, a krčenje v starejših nasadih.

Kraljevska banska uprava bo v okviru proračunskih možnosti podpirala zatiranje šmarnice na sledeče načine:

1. Dovoljevala bo za vsak uspešno precepljeni trs šmarnice v izrazito vinorodnih legah po Din 0.20 nagrade; radi omejenih sredstev se bodo mogli vpoštevati le manjši vinogradniki v slabih gmohtnih razmerah. Pravilno opremljene prošnje za to nagrado je vložiti najpozneje do 20. septembra 1933 preko občinske uprave in okrajnega glavarstva. Prošnji je priložiti potrdilo občinske uprave o številu letos precepljenih trsov šmarnice (o čemer se je organ občinske uprave prepričal v vinogradu) in o tem ali je položaj res izrazito vinoroden, kakor tudi o gmohtnem stanju prosilca.

Precepljevanje šmarnice v slabših legah se odločno odsvetuje in se v takem primeru ne bo odobrila nobena nagrada.

2. Dovoljevala bo za vsaka dva letos izkrcena trsa šmarnice v izrazito vinorodnih legah po en cepljen trs plemenitih sort iz banovinskih trsnic, ki so v Pečah (p. Limbuš), v Kapeli (p. Slatina-Radenci), pri Sv. Uršuli (p. Dramlje), v

Leskovcu (p. Krško), v Kostanjevici, v Draščih (p. Metlika), na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ter na kmetijski šoli na Grmu (p. Novo mesto). Tudi ta prispevek se bo radi omejenih sredstev mogel dovoljevati samo res najpotrebnejšim manjšim vinogradnikom. Prošnjam je priložiti potrdilo občinske uprave o številu letos izkrcenih trsov šmarnice, ki jih namerava vinogradnik zamenjati z žlahtno trto, dalje o tem ali je položaj res izrazito vinoroden, izjavo o gmohtnem stanju prosilca ter potrdilo od navedenih banovinskih trsnic, da je prosilec trsje pri njih naročil.

Podatke v prošnjah bodo kontrolirala okrajna glavarstva preko okrajnih kmetijskih referentov.

Prošnje je kolkovati z Din 5.—. Reševale se bodo po vrstnem redu, kakor bodo — pravilno opremljene — prihajale, dokler ne bodo proračunska sredstva izčrpana.

3. Le v izjemnih primerih se bodo mogle upoštevati tudi prošnje iz nevinorodnih položajev, kjer se bo pa dodeljevalo samo za res letos izkrceno šmarnico ali izabelo odgovarjajoče število sadnih drevesc, in sicer največ 1 drevesce za 50 izkrcenih trsov šmarnice.

Tudi te prošnje se morajo opremiti s potrebnimi prilogi, kakor pod 2, in priložiti potrdila o tem, da je prosilec naročil sadna drevesca pri banovinski drevesnici.

poslikanje sob itd. In vse je izdelano z velikim razumevanjem, trudom in preciznostjo. Take ornamentike še nismo videli na nobeni naši šoli. Mirno tega so pa razstavljene tudi še razne druge risbe in produkti rokotvorne naprave. V drugi sobi so pa razvešeni osnutki za lepake. Tudi to je praktičnega pomena. Lepak postaja v modernem javnem življenju vedno važnejši. Vendar ta del razstave ne dosega prvega. Nekateri lepaki pa so prav dobri, tako po kompoziciji, kakor po izvedbi. Razstava je kot dokaz praktičnega izvajanja potika risanja na učiteljsko zelo zanimiva in poučna.

Ptuj

Vidov dan bomo proslavili v Ptuj z zadušnico za vse za domovino padle junake v farni cerkvi ob 8. uri. Mestni načelnik vabi prebivalstvo, da se je udeležijo.

njegova vzgoja je bila bolj »tajč«! Mnogokrat smo se sestali izven urada, a vedno smo ga potegnili. Če smo imeli iz katerega koli povoda kakšno večerjo, si je vedno kaj dobrega spravil, zavil v papir ter hotel domov odnesti. Hudo mušneži so to po navadi zvohteli, zavoj skrivaj odprli, dobrih odvzeli ter — namesto njih kak kruh, sadje, celo stare škattje zavili. Previdno je nosil paketčik domov ter ga oddal. Mislili smo si, kakšne oblike so njegovi domači naredili.

Neki naš kolega je imel psa jazbečar, ki je grozno rad jedel klobase safaladke, naš Jurek pa tudi. Nekoč je stavil, da jih on več pojé ko jazbečar. Pri nekem družabnem večeru se je stava izvršila. Na majhni mizi je bil venec 16-tih klobas safaladk, pri mizi stol za dekla, njemu nasproti pa za Jureka. Poželjivo je gledal pes na dobro jed, a strog gospodarjev pogled ga je brzda. Ko smo mislili, da ima pes že pravi apetit se je dalo znamenje za začetek. To je bilo hrustanje! No, na čast našemu Jureku moramo diskretno povedati, da je stavu dobil, ker je deveto safaladko že spravil v žleodec, ko je jazbečar otepal še sedmo.

V zadnjem času, ko že ni mogel vsega vina sam konzumirati, je odvarjal vinoč. Bil je sam svoj najboljši gost. Ker pa ni sam v vinogradu stanoval, je oddal zvečer vinčarju vino, da ga je drugi dan dopoldne v njegovi odsotnosti točil. Zvečer mu je polagal račun.

Koncert »Sestnactke«. Glasbena Matica priredi v petek 30. t. m. ob 20. uri v svoji dvorani na Hrvatskem trgu koncert, pri katerem nastopi zbor »Sestnactka« iz Olomouca.

Zivilski trg je že od 14. t. m. preložen na Tyršev trg, toda nasprotniki te premestitve še vedno ne mirujejo in zbirajo od hiše do hiše podpise proti sklepu občine in razsodbi banovine. Bajse se nameravajo pritožiti v Beogradu. Imeli smo torej prav, ko smo trdili, da s to zadevo še ne bo miru. Upamo pa, da se bo vse le zadovoljivo rešilo tako, kakor želi večina prebivalstva, ki pozdravlja prelomitev, ker sicer bomo primorani objaviti neka razkritja, ki bodo nekaterim gospodom skrajno neljuba.

Poljčane

Zaključek šolskega leta z vidovdanskimi proslavami je bil na naših šolah po večini preteklo nedeljo. V Poljčanah se je proslava zaključila z razstavo ženskih ročnih del, v Makolah pa so vprizorili otroško igrice »Šola v nebesih«. V Studenicah pa so v režiji učitelja g. Štefanci- oze vprizorili »Čudežne gosli«. Tako so vse naše bližnje šole svoje šolsko leto dostojno in prav lepo zaključile.

Popis konj, voz in koles. Za občine Poljčane, Pekel, Studenice, Dežno, Jelovec, Makole, Hrastovec, Sv. Ana, Brezje, Hošnica, Modraže, Statenberg, Vrhole, Stopno, Stanovsko, Pečke in Luščka vas bo popis konj nad tri leta starih in voz ter koles v soboto 1. julija ob pol 7. uri zjutraj v Poljčanah. Lastniki konj naj prinese s seboj živinske liste, kolesarji pa prometne knjižice.

Smrtna kosa. V starosti 76 let je preminula vdova Jožefa Štumbergerjeva, po domače Savinčeva. Domačini so ji pripravili lep pogreb v soboto dopoldne. V Makolah pa je zatisnil očali posestnik Martin Skale, ki se je preteklo soboto, kakor smo to že poročali, hudo ponesrečil. Pokojnikoma blag spomin!

Slovenske Konjice

Iz delovanja JRKD. Shod na Telovo 15. t. m. je bil izredno dobro obiskan. Govorila sta domači poslanec g. Karol Gajšek in podpredsednik okrajne organizacije dr. Ervin Mejak. Shod je vodil šolski nadzornik g. Božidar Gselman. Po shodu se je prijavilo zopet večje število novih članov za vstop k vsedrjavni stranki. Na Skomarju in pri Sv. Jerneju sta bili pretekli teden ustanovljeni krajevni organizaciji JRKD, tako, da je sedaj v okraju že 8 krajevnih organizacij. V Ločah bo velik shod JRKD pred Valandovo gostilno

v nedeljo 2. julija t. l. Za shod je veliko zanimanje.

Osebnost. Te dni je obhajal še tukajšnje davčne uprave g. Štefan Šuc s svojo ženo Marijo srebrno poroko. Sprejela sta številne čestitke, katerim se pridružimo tudi mi in jima kličemo: Še na mnoga leta!

Strelšče strelske družine na Lavričevem vrhu bo v kratkem zgrajeno in bo slovesna otvoritev strelšča sredi julija.

Ciril-Metodov kres bo zažgala tukajšnja podružnica CMD s sodelovanjem sokoškega članstva 4. julija zvečer na Lavričevem vrhu.

Obsodba tukajšnjega arhidijakona in njegovega prijatelja. Arhidijakon Franc Tovornik in trg. pomočnik Alojzij Uršič sta bila pretekli teden obsojena pri tukajšnjem okrajnem sodišču radi zasmehovanja drž. nameščena ob priliki rubeži v župnišču, prvi na 500 Din ali 9 dni zapora, drugi pa 200 Din ali 4 dni zapora. nepogojno. Dokazno postopanje je dognalo, da je prvi naročil Uršiču, da pride na dan javne dražbe s fotografskim aparatom kar je ta storil in slikal davčnega eksperimenta.

Št. Ilj v Slovenskih goricah

Izlet šolarjev v Maribor. Dolgo smo se šentiljski šolarji pripravljali na izlet. Vedno nam je vreme nagajalo. Mislili smo na razne kraje, a na pobudo g. Miovičeve smo se končno odločili, da obiščemo enkrat naš Maribor. Strašili smo se le izdatkov, a gospa s svojo požrtvovalnostjo nam je omogočila, da je izlet 22. t. m. tako sijajno uspel. Pri tej priliki smo dolžni izreči posebno zahvalo mestni občini mariborski, ki je pogostila nad 200 naših revnih otrok z brezplačnim kosilom v Mestnem zavetišču in banovinskem Dečjem domu ter nam dovolila brezplačen dostop na prekrasen Mariborski otok. Tudi g. Maistrovi, ki se je za nas prav po materinski zavzela, se najprisrčneje zahvaljujemo. Pozabiti tudi ne smemo izreči hvale ZKD iz Ljubljane, ki je posodila brezplačno 4 nacionalne filme o naši kraljevski rodbini. Tudi lastniku Grajskega kina g. Guštinu, ki je predvajal zvočne filme, ki so jih naši otroci prvič slišali, se na tem mestu zahvaljujemo. Otroci so imeli res krasen užitek. G. Guštin je sam še dodal nekaj prav posrečenih učnih filmov in šmešnic. Domov grede so otroci pripovedovali o doživetju in vtisih dneva. Koliko so vedeli povedati o Peterčku, kraljici, Tomislavu, morju, pticah i. dr. Končna zahvala tudi še upraviteljema Mestnega zavetišča in banovinskega Dečjega doma ter restavraciji na otoku.

H. Divram:

Strokovnjak

Lepo je bilo, ko nas je sedela pred več leti lepa kopica uradnikov v nekem zasebno-javnem podjetju. Razumeli smo se dobro, šale smo uganjali, bili smo pa tudi resni. Kakor je pač položaj zahteval. Najljubši za kako šalo ali potegavščino nam je bil Jurek. Ni se preveč jezil, če smo ga kdaj potegnili. In potegnili smo ga mnogokrat. Je bil pač take narave. Mirno je sedel na svojem stolčku ter iznad očal opazoval učinek svoje flegme.

Bil pa je rojen za medij potegavščin.

Zibelka mu je tekla v mestu, kjer je to naše zasebno javno podjetje dolgo let delovalo in še deluje. O njegovih otroških letih vemo le toliko, da je s silo pretekla potrebne šole, da je na potu iz šole večkrat prišel domov z raztrgano obleko ali kako bunko na glavi. Kot zelo mlad se je dobro poročil. Priženil si je hišo in vinograd, na katerega je bil grozno ponosen. Zlobni jeziki pripovedujejo, da vina ni nikoli prodajal, ker ga je sam spil. Zelo rad se je pobahal, da vsako vino takoj spozna, in ga nihče ne more ogoljufati.

Ker je bil drugače vreden, je kmalu dobil prokuro v podjetju, in je vsa pisma sopodpisoval, ne da bi kdaj bral, kaj podpiše.

Sicer bi mu pa čitanje pisem nič ne koristilo, ker bi ničesar ne razumel, ker

Obiskovalci so to navado kmalu zvohteli; vedeli so, da del vina viničar popije, primankljaj nadomesti z vodo.

Naše glave so neprestano tuhtale, kako bi našega Jureka zopet potegnili na kak originalen način. In stuhla jo je Janez. Na pisemski papir podjetja je napisal viničarju: »Oddajte prinašalcu tega pisma 5 litrov starega in 5 litrov novega vina. Zvečer obračun«. To pismo je Jurek med drugim podpisal. Ševé, ni bral.

Drugi dan je šel postrešček po vino, ga dobil in v pisarno prinesel. Nekaj mesa in kruha se je našlo. Pokušali smo kapljico in vsi smo delali čudne obraze. Janez pa stopi k Franeku in mu reče: »Franek, nek naš odjemalec je prišel ponujat vino, zelo je poceni in nam ugaja. Ker se pa ti kot star praktik najboljšo spoznaš, poidi, poskusi in povej svoje mnenje.« Ponosen, da ga smatramo za tako avtoriteto, se je vabilu takoj odzval. Najprej je povzli kos prekajenega mesa in kruha, nato vzel poln kozarec v roko, gledal barvo, vohal, majal z glavo, pokusil, majal zopet z glavo, gledal barvo, pokusil in rekel: »Nič vredno! Tu je bilo gnilo grozdje sprešano; vino ni dobro zavrelo. Ne svetujem kupiti ga. Jaz imam tudi take vrste vino, a to bi morali poskusiti. To tu pa ni zanič!« Za njegovim hrbtom se je vse za trebih držalo od smeha. Janez pa je rekel: »Motiš se; nam se vino zdi dobro. Prav užitno je. Barva sicer ni prava, vendar je cene vredno. Poskusi še enkrat!« »Ni treba poskusiti,« je odgovoril, »izrekel sem že sodbo. Vino

je slabo in še polovico ponujene cene ni vredno. Svarim pred nakupom!«

V ozadju zopet velik smeh.

Ponudili smo mu drugo vrsto vina. Pošten kos svinjine je romal v njegova usta, da si slab okus prejšnjega vina izpere. Zopet ogledovanje barve, vohanje, nato požirek. Komaj je vino obšlo v njegovih ustih vse sluznice, ga je že izbruhal: »Ptuj, to sploh ni vino! To je brozga! Kdo je tisti, ki si usoja to kot vino prodajati! Ja, da bi ti moje vino pokušal! To je nekaj! Dalje sploh ne govorim! In odšel je zmagonosno k svoji mizi v drugo sobo, ponosen, da smo ga uporabili kot strokovnjaka.

Ostali smo se na ta račun še ves dan smejali. Radovedni smo bili, kako bo v trenutku, ko mu bo viničar namesto denarja izročil nakazilo za 10 l vina. Še bolj radovedni smo bili na njegov obraz, ko bo drugi dan prišel v pisarno.

Prišel je drugi dan. Malo poparjen je bil. Naposled se je začel od srca smejati ter je rekel: »Dobro ste me potegnili! Nikdar si ne bom odpustil, da sem čez svoje vino tako zabavljaj. Da boste pa vedeli, da imam res dobro vino, vas vabim danes zvečer v vinograd na pokušajo.«

Šli smo. Natakal nam je po dobri večerji res dobro kapljico. Vsi smo jo upravičeno hvalili. Toda navada je železna srajca, našega Jureka smo morali zbadati. Nek hudomušnež je med občinim hvalisanjem dobre kapljice vzdiknil: »Jurek, povej nam, kje si to vino kupil?«

Moško perilo (tudi po meri) Tekstilana Büdefeldt

Dva strela — tragedija mladine

NEKAJ MISLI IZ RODITELJSKIH KROGOV.

Počitnice, čas mladinskega veselja so tu! In vendar sta — kot žalostna uvertura — pred dnevi odjeknila po Mariboru dva strela in uničila dvoje mladih dijaških življenj...

V dobi inteligenčne hiperprodukcije in splošnega duševnega kaosa izgleda stvar dokaj malo pomembna, po svojih globljih motivih je pa resen memento vsem onim, ki imajo posredno in neposredno opravke z našo mladino. Roditelji smo zadnji, ki bi mladino brez miselnosti šteli, saj dobro vemo, da je produkt življenja in da je pač taka, kakršni so vplivi njene okolja. Ne moremo pa molče preiti dejstva, da bi dva strela pomenila le — gol primer »mladinske lahkoživosti«!

Šolski neuspehi so bili in bodo ostali, nikdar pa niso povzročali samomorov in groženj v takih strahotnih oblikah, kakor to opazujemo v zadnjem času. Zato je potrebno, da si zadevo enkrat razjasnimo in odkrito pogledamo resnici v obraz!

Rak-rana, ki razjeda srednjo šolo, je že tako globoka, da ubija mladost, ki ji ni vredno več živeti! Pravijo, da je Maribor že od nekdaj žarišče modernih šolskih prizadevanj. Pričakovali bi, da bodo prav pedagoški zavodi v vzgojni smeri prednjačili, na žalost pa že dalje časa slišimo nešteto pritožb in širijo se po mestu gorostastosti, ki jih verjeti ne moremo. Da bi dijakinja, ki je vedno bila ena najboljših odličnjakinj dobila ponavljalni izpit, je zadeva, ki meče slabo luč na ves dnšnji šolski sistem. Absolutno zaupanje v profesorske avtoritete je po mnenju opazovalcev v taki krizi, da povzroča neizbežne konflikte s šolo, ki še vedno utesnjuje razvoj mladine v spone vladajočega duha minilnih dob. Ni čuda, če mladina čuti upor proti takim silam in prične prezirati vse kar je nad njo.

Marsikdo si beli glavo z vprašanjem, kaj sploh danšnja mladina hoče, kaj je vzrok, da je ni skoraj stvari, za katero bi se ji zdelo vredno navdušiti. Ali res samo sport in ples? Ali res ne more več po starih tirih?

Mladina sama je danes silno razdvojen. Docela v skladu s sodobnostjo trga vse vezi, bodisi umetne ali prirodne, zanika vsako »nadrejenost« in zamenjava svoje dispozicije z življenjsko zrelostjo. Poleg teh »slabosti« je doba pubertete še usmerjena v domišljavost, svojeglavost in revolucionarnost. Ali je ubrana pot pravilna in kaj jo zna srečati na tej poti, na to pozablja. V taki nejasno

sti je kaj lahko izgubiti orientacijo! Izkušnje kažejo in maturant St. B. v sobotnem »Večerniku« sam dokazuje, da se marsikdo izmed mladine po dolgem tavanju — razočaran nad svetom in lastno nedozrelostjo — prepusti slučajnemu važivljenja samega, in bridka je ugotovitev človeka z ubito mladostjo, da ni vredno živeti...

Ta je pot onih mladih, ki dreve čez drn in strn brez subjektivnega spoznanja in neglede na pozitivne momente svoje mladosti. Vse jim je temno in tuje, čutijo se ponižane in teptane... Skratka: manj vredne napram vsemogočni okolici, ki se izživlja v svojih egoističnih potrebah in zahtevah.

Kdo bi v takem položaju stopal pred kot sodnik? In vendar opazamo — vzlic vsem modernim reformističnim stremljenjem — žalostno dejstvo, da mlada dandanes zaman išče zdravnika in tolažnika, kaj še le dobrohotnega prijatelja! Nekaj častnih izjem to dejstvo samo potrjuje.

Mladina danes revoltira demonstrativno. Če bi pa videla nad seboj »nekoga«, ki je velik in priznavanja vreden radi svoje duhovne moči in ne le radi slučajne starostne razlike ali socialnega položaja, bi bilo drugače.

Avtoriteto, ki jo doživljamo kot upravičeno višjo silo nad seboj in ki ne zahteva od mene priznavanja radi sebe same čenosti z večni mdociranjem more terati dijaka v nihilizem. Pa profesorske skupščine še niso mogle iz svojih preprirov preiti v »malenkosti«! »Šola močne roke« nikdar ne bo mogla izkazati one ljubezni, ki jo mladina želi, ko išče luči in jasni spoznanj za življenjsko pot.

Jedro problema tiči orej v vzgoji osebnosti! Motijo se torej tisti, ki mislijo da je zadeva mariborskih dveh krogelj le osebna zadeva in zgolj slučajna — nevrastenija! Za tem se skrivajo globoki motivi nerazumevanja mladine! Ko bo naša srednja šola našla prava pota za selekcijo močnih profesorskih osebnosti, šele takrat smemo pričakovati generacije, ki nam bode porok lepše bodočnosti!

Ver. in ne izvaja nasilja nad pozitivnimi in negativnimi momenti moje mladost, popolnoma priznavam in ljubim zlasti če pokaže dobrohotno zanimanje za moj razvoj in napredek. Tako sodi dnes dijak in depremiran pripoveduje o »gnjivažah« pri izpitih. Že sam sistem katederske u-

bujoči odbornik g. Amon. V Murski Soboti bo ob 17. prijateljska tekma SK Mura : SK Železničar. Službujoči odbornik g. Peterka. V nedeljo 2. julija se odigra na igrišču ISSK Maribora ob 8.30 prijateljska tekma SK Svoboda rezerva : SK Železničar rezerva in ob 10.30 prijateljska tekma SK Železničar : SK Celje. Službujoči odbornik g. Fišer. V Črkvu bo v nedeljo 2. jul. ob 17. pokalna tekma Čakovski SK : Varaždinski SK. Službujoči odbornik g. dr. Franetovič. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno. Delegirajo se naslednji sodniki: v sredo 28. t. m. ISSK Maribor mlad.: SK Železničar mlad. g. Jenko; ISSK Maribor I.: SK Železničar I. g. Vesnaver. V četrtek 29. t. m. ISSK Maribor mlad.: SK Železničar mlad. g. Kager; SK Železničar rez.: SK Rapid rez. g. Kopč; v Murski Soboti SK Mura : SK Železničar g. Turk. V nedeljo 2. julija SK Svoboda rez.: SK Železničar rez. g. Mohorko in SK Železničar : SK Celje g. Bregant.

Nogometni brzoturnir v korist olimpijskega fonda bo v Mariboru v nedeljo 16. julija, in sicer na igrišču ISSK Maribora. Nastopili bodo vsi mariborski nogometni klubi.

Mednarodne rokoborbe. Sinoči je zmagal Catcheau v 62. minuti nad Tomom Sayerjem, Orszowski pa je v 40. minuti položil Girilova. Borba med Bognerjem in Angelescom pa je bil radi policijske ure prekinjena. Razpored za danes: Mrna : Angelescu (izzivalna borba), Tom Sayer : Schwarzbauer (odločilna) in Orszowski : Catcheau.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Tezno. V nedeljo 25. t. m. so moški oddelki obračunavali s svojimi pomladanskim delom, ko so se izvršile društvene lahkoatletске tekme. Člani so tekmovali v peterboju in je dosegel brat Lojze Haber prvo mesto s 380 točkami, dalje br. Martin Jurkovič (368) in Janko Šeruga (347) Moški naraščaj je tekmoval v troboju in je zasedel prvo mesto bratec Franc Munda s 224 točkami. — V juliju se bodo izvedle še tekme ženskih oddelkov, a v jeseni, preden bo mo zaključili sezono na telovadišču, še orodne tekme vseh oddelkov.

Sokolskega naraščaja in dece se je udeležilo predizletnega dneva 18. t. m. iz Konjic 52. Sokolska mladina se je vrnila navdušena iz Ljubljane, le žal ji je, da ni mogla radi slabega vremena sodelovati pri nastopu. Članstvo se je udeležilo pokrajinskega zleta po številu preko 50. Odhod za članstvo 27. t. m. z rednim vlakom ob 16. uri s priključkom na posebni sokolski vlak. Tekmovalna vrsta iz Oplotnice in Konjic je odšla že 25. t. m.

Član Južnega Sokola je bil tudi ob svojem bivanju v Ljubljani g. Martin Ogorev bivši trgovec v Konjicah. Ogorevc je imel na svoji trgovini napis »Trgovina pri Južnem Sokolu«. Napisna deska je bila po nacionalnih nasprotnikih ponovno odstranjena, kar pa g. Ogorevca ni oviralo da je ne bi bil ponovno zopet obesil in svoje sokolske prepričanje vsikdar javno zastopal.

Usoda Vzhodno-kitajske železnice

POGAJANJA ZA NAKUP ŽELEZNICE.

Po verodostojnih vesteh, ki jih je prejel harbinski list »Gun-Bao«, so japonski vladni krogi pripravljeni sprejeti ponudbo sovjetske vlade za nakup vzhodno kitajske železnice. Japonski listi dostavljajo k temu poročilo, da more Japonska kupiti omenjeno železnico, če to Sovjetska Unija v resnici želi. Seveda pa je nakup železnice pred vsem odvisen od cene. Japonska nikakor ne more sprejeti ponudbe v znesku 300 milijonov, kolikor zahteva za železnico sovjetska vlada. Razen tega pa je kupčija iluzorna, če bodo sovjeti zahtevali plačilo v gotovini. Sporazum je mogoče le, če bodo mogli Japonci plačati kupnino z dobavami raznega blaga in materiala. V zadevi se pričakuje že v najkrajšem času ofic. pogajanja med Moskvo in Tokijem. Na konferenci skupnega odbora Japonske, Mandžurije in Sovjetske Unije, ki bo zasedal te dni v Tokiju, bo to vprašanje ena izmed glavnih točk dnevnega reda in razprave.

Sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov je v razgovoru z japonskim poslanikom izrazil željo, da bi dala japonska vlada definitiven odgovor na vprašanje zahtevane cene in načina plačila.

Predstavniki japonskega zunanjega ministrstva so izjavili, da niso v principu proti sprejemu sovjetske ponudbe, vendar pa je izključeno, da bi se mogla sprejeti takoj. Glavne tri ovire in težave so naslednje: 1. Ni prav lahko izračunati prave vrednosti ponujene železnice; 2. če bi se cena po končanih diplomatskih pogajanjih vendarle ugotovila, smatra japonska vlada za potrebno, da zahteva najprej plačilo starih ruskih dolgov, in 3. nakup železnice bi se moral izvršiti samo pod tem pogojem, da sovjeti ne nastopijo s prav nobenimi političnimi pretenzijami in ostanejo v vseh točkah pogodbe le pri svojih železniških interesih.

Kakor se govori, hitijo sovjeti s prodajo železnice zato, ker je Mandžurija odstopila železniški družbi vzhodno- in južnokitajske železnice deset železniških prog in so sedaj sovjeti popolnoma obkoljeni po teh progah. Mimo tega je imela sovjetska vlada na tej svoji progi vsa ko leto izgubo v znesku 1.200.000 rublev, ki nikakor niso odtehtani s političnim pomenom te železnice.

Dan, ko se človek ne sme ženiti.

Povejte mi, ali prinaša to nesrečo. Če se človek ženi na petek?

Seveda! Zakaj bi bil prav petek izjema!

Nemški trik s tujimi letali.

Pariški listi so sprejeli z veliko skepsso vest o križarenju nekih tajinstvenih letal nad Berlinom. Dočim izražajo skrajno levičarski listi svoj dvom glede resničnosti teh vesti, vsi ostali listi naglašajo, da bo dal tudi ta primer vsekakor povod neki tendenčni politični kampanji. »Journal« pravi v zadevi med drugim, da kažejo mnoge okoliščine na to, da je stvar »umetno napravljena«. List med drugim naglašaja, da so prešli berlinski listi od agencije »Kont« vest o tajinstvenih letalih 20 minut prej, preden jih je sploh kak Berlinčan opazil. List piše nadalje: »V času, ko bi morala razorožitvena konferenca ponovno pričeti delati, hoče Nemčija, ki je obtožena, da se skriva oborožuje, napraviti spretno politično potezo in dokazati, češ, da je ogrožena njena varnost. To križarenje tajinstvenih letal in splošno razburjenje med prebivalstvom so le divne ilustracije prihodnjega govora nemškega delegata Nadolnega. Žal, da ne more stvar več vzgati, ker je znano, da iz preteklosti, da so izmišljeni napadi še vedno bili bistvo in glavno orožje v naporih nemške diplomacije.«

Rentabilnost transaharske železnice.

Poslanec Brunet je te dni predložil poslanski zbornici zopet novo resolucijo, v kateri zahteva v imenu svojih tovaršev in vse francoske javnosti, da se že v bodočem državnem proračunu sprejme in upošteva načrt transaharske železnice. Zdi se, da bo zbornica to resolucijo upoštevala in sprejela. Stroški za zgradbo te železnice bodo znašali okroglo tri milijarde frankov in bi se ta vsota izplačala v osmih letih, kolikor bo trajala graditev železnice. Od teh stroškov odpade 1.75 milijarde na material, ostanek pa na plače 35.000 delavcev. Transportni stroški za železniški promet na tej 3.200 km dolgi progi med reko Niger in obrežjem Sredozemskega morja bodo znašali po 90 frankov na tono. Če se bo torej na tej železnici vsako leto prevozilo samo tri sto tisoč ton blaga po tarifi 100 frankov na tono, je rentabilnost tega podjetja že zagotovljena.

Ameriškim mornarjem je prepovedano preklinjanje.

Vsakomur je znano, da mornarji zelo radi preklinjajo, in da so njihove kletvice posebno »sočne«. Ta slaba navada je zlasti močno razširjena med mornarji ameriške vojne mornarice. Sedaj je vrhovni poveljnik ameriške vojne mornarice admiral Leigh izdal naredbo, po kateri se bodo v bodoče strogo kaznovali vsi oni mornarji in častniki, ki bi se spozabili in zopet preklinjali. Ameriški mornarji se bodo le težko sprijaznili s to naredbo, zlasti če pomislimo na znani ameriški pregovor: »Mornar, ki ne preklinja, ni zdrav!«

Nehvaležna uloga angleškega igralca.

Gledališče Garrick v Londonu je moralo prekiniti serijo predstav zelo dobro uspele igre »Beggars in Hell«, ker je glavni junak po 6 mesečnem igranju nevarno živčno obolel. Igral je namreč vlogo nekega indijskega oderuha, ki je uničeval belce. Zaradi tega je bil javno napaden in je prejemal od Indijcev, živčnih v Londonu, nešteta grozilna pisma. Nedavno ga je neki Indijec napadel in pretepel kar sredi ulice. To vse je delovalo na igralca tako porazno, da je sedaj živčno obolel in je gledališče moralo prekiniti uprizorjanje kočljive igre.

Zločin »nenevarnega« blazneža.

Iz Bratislave se poroča o tragični smrti 65-letnega sodnika dr. Jana Donatha. V njegovo uradno sobo je vdrl nenadoma neki Franc Oudes, ki je bil znan v mestu kot čudak, glede katerega pa je zahtevala njegova rodbina že ponovno v zadnjem času, da se internira v blaznico, kar se pa ni zgodilo, ker so zdravniki trdili, da Oudes ni nevaren svojim okoličim. Oudes je v sodnikovi sobi nena doma potegnil iz žepa samokres in oddal proti dr. Donathu tri strele, ki so vsi zadeli in se je stari sodnik smrtno ranjen zgrudil na tla. Morilec je nato odhitel na hodnik in vpil ljudem, ki so se zbirali na vse grlo: »Rešil sem vas tiran!« Sedaj je dvignilo državno tožilstvo tožbo proti vsem onim zdravnikom, ki so odklonili sprejem Oudesa v norišnico.

Sport

ISSK Maribor : SK Železničar.

Jutri, v sredo 28. t. m. se bosta srečala ISSK Maribor in SK Železničar v prijateljski tekmi. Srečanje je v toliko važno, ker bo ISSK Maribor preizkusil nove moči, s katerimi bo nastopil v nedeljo proti SK Splitu v Splitu. Tekma se bo odigrala na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu, in sicer ob vsakem vremenu.

Ustanovni občni zbor Studenskega sportnega kluba.

Preteklo soboto je bil v prostorih gostilne Sluga v Studencih ustanovni občni zbor »Studenškega sportnega kluba«. Zborovanja so se udeležili številni sportniki iz Studencev in tudi delegati mariborskih klubov. Zborovanje je vodil predsednik pripravljalnega odbora Juvan, ki je v svojem govoru naglasil, da bo klub gojil vse vrste sporta. Pri volitvah je bila izvoljena naslednja uprava: predsednik Juvan, podpredsednik Papež, I. tajnik Verlič, II. tajnik Habit, I. blagajnik Feras, II. blagajnik Huber; odborniki: Stanber, Ogrizek, Gomolj, Grein, Berlek. V madžorni odbor pa so bili izvoljeni: Schreiber, Novakovič in Kumperščak.

Medklubski odbor LNP, službeno. Odobrijo se nasl. tekme: 28. julija ob 17. prijateljska tekma I. mladina SK Železničarja : I. mladina ISSK Maribora, ob 18.30 prijateljska tekma ISSK Maribor I. : SK Železničar I. Obe tekmi na igrišču ISSK Maribora. Službujoči odbornik g. Mazi. V četrtek 29. t. m. ob 8.30 prijateljska tekma ISSK Maribor II. mlad.: SK Železničar II. mlad., ob 10. prijateljska tekma SK Železničar rezerva : SK Rapid rezerva. Obe tekmi na igrišču SK Rapida. Služ-

Spominjajte se CMD

Na obisku v svetišču Aimee Mac Fersonove

SLIKA IZ ONE AMERIKE, KI JE EVROPI NAJBOLJ TUJA.

Dasi očitujejo Američani v sportno-sadističnem rekorderstvu pravo razvratnost, vendar se njih čudaštvo doika že mej blaznosti na religioznem poprišču. Svečenica Aimee Ferson je zares neobičajna pojava v Los Angelesu. Nje sloves prav nič ne zaostaja za sijajem filmskih zvezd, nje angelski hram, kjer se udejstvuje ta nenavadna pridigarica, pa je tempelj čudovitih prizorov.

Gospa Aimee Mac Ferson je neka mešanica pariške mistingetke in evangeliškega župnika. Značilni so nje valoviti, plavi lasje in pa kričav glas. Kot igralca pa je prvovrstna in svojih uspehov se svečenica tudi zaveda. Da ima tudi smisel za kupčijstvo, ni treba še posebej naglašati, saj je dokaj velik angelski hram nje last, prav tako tudi množica svetih podob, ki krasijo stene. Nje knjige nosijo fantastično visoka založbena številca, in omembe vredna je tudi revija, ki jo izdaja pobožna gospa.

Ogledal sem si vse njene obrede, ki jih moram popisati zvrstoma kakor točke v kaki plesni reviji. Začelo se je zglasbo, ki je bila nekaka mešanica cerkvenih pesmi in jazza — no, zares, prav živahna kompozicija. Med posameznimi glasbenimi točkami je imela svečenica nagovor. Vmes je kričavo pel nežnosni otrok v rožnati haljici in mahal z rokami veter-njaško okrog sebe. Neka deklica se je razkazovala kot umetna žvižgalica, ki je izkušala posnemati ptiče, dočim je nekje v kotu hropel klavir. Štirje pojoči črnici so vplivali blede in uspavajoče, kajti Amerika je v tem pogledu zelo razvadena.

Naslednja točka je bila Aimeejina pridiga. Izprva se je vedla nekam brez sramu: zgovorno in vsiljivo je hvalisala svoje traktate in brošure kakor kak kroš-njar, kmalu pa se je spustila v pripovedovanje dogodbe. Tako n. pr. je začela praviti o hudiču, ki je nekoč mučil Lutra in ki je v današnji umetnosti tako mogočen. Obširno je govorila tudi o svojem rajnem možu, ki je bil misijonar na Kitajskem. V tem oziru je bilo bolje, da bi bila bolj oprezna, kajti njena preteklost je na precej slabem glasu. Neki škan-dal bi jo bil kmalu skoraj spravil ob dobro ime. Toda vera njenih vernikov je tako neomajna, da se ji vendar ni treba ničesar bati. Občudujejo jo kot mučenico današnje družbe. Kako se vam zna smetiati, peti, kako vam šviga vsepovsod, živa, iskrena, zgovorna, nepokojna. Kadar v pobožnem nemiru prestopica sem

pa tja, vendar ne pozabi vsakokrat okreniti mikrofona v pravo smer, samo da se ne bi izgubila katera njenih besed, ki jih po radiu pošilja v svet. Katiti ta slavna svečenica ne govori samo dvema tisočema vernikov v dvorani, temveč stotisočim, ki jo poslušajo razkropljeni po vseh deželah. Za konec si je pripravila strahovito, nepopisno atrakcijo. Burka je doslegla s tem svoj višek: pred očmi vernikov se odigra javen krst. Oder in dvorana s poslušalci se stemnita, v ozadju pa se za dvignjeno zaveso prikaže vsa ocvetličena in solnčna pomladanska pokrajina. Gospa Mac Ferson s svojimi pobožnimi oprodami pa stoji do pasu v vodi, ki je z njo napolnjena velika ribniku podobna kad. Od strani se približujejo vsi tisti, ki se hočejo očistiti, to so ali posamezniki ali zvesti pari, ali pa kar cela družina. S pomočjo svečenice in njenih pomagačev se iztegnejo s hrbtom po vodni gladini. Zaromet jim posveti v obraz in krščevalka moli nad njimi: »V imenu Očeta, Sina in Svetega Duha...« Ob teh besedah se zgrne nad krščenci val vode, ki je tako izpral vse zlo, vse nečisto. Zdaj ni več sledu starega Adama. Svečenica spregovori novemu človeku nekaj bodrih in tolažilnih besed. Ostalo občinstvo pa v ganotju prepeva nabožne pesmi, dočim se besedilo pojavi na filmskem platnu v ozadju. Vsi so iz sebe. Pojo, se objemajo, krivenčijo roke. Neko histerično razvnetje se je polastilo čudnih vernikov. Zaključni govor gospe Aimee je izraz zmagovalstva in samozavesti, da se je danes petdeset oseb dalo krstiti. Ona pa bodri in izpodbuja! »Ali mar mislite, da zadostuje tiha molitvica v skruti sobici? Ne, ne: pravim vam, sam Jezus Krist nam je dal dober zgled, ko ni za nas umrl v svoji čumnati, ampak pred vso javnostjo.«

Vsi vzvikajo in se navdušujejo: »Vse za Boga in našo Aimeejo!« Teda j pobi-rajo milodare, ki so po vsaki taki prireditvi dokaj izdatni.

Čudni so ti običaji. Kaj je prav za prav ta žena? Njeno bistvo je nerazložljivo. Če bi ji šlo le za denar, bi gotovo ne vplivala tako sugestivno. Vsekakor je njen učinek močan, torej je prav gotovo na dnu svojega srca trdno prepričana o poštenosti svojega poslanstva. Ni ne trgovka, pa tudi ne pravoverni pobožnica. Toda prav to je, kar jo odbija poštenemu Evropecu.

Koliko misli ti vzbudi tako lažnivo bogočastje. To je prav za prav obratna

stran golega materializma. Tudi ta »puduhovljenost« je prav tako udušna. Taki pojavi sredi civilizacije XX. veka v Ameriki so za mislečega človeka znamenje. O, človeštvo je včasih, prav na višku svoje civilizatorične dejstvitelnosti, kakor otrok. Kakor hrepenenje po nekem čistem svetu iz grmečega, omočnega vrelišča milijonskega vlemesta. Toda kam, kam, kako?

V deželi večnega ledu

IZ ŽIVLJENJA ESKIMOV.

Na daljnem severu tam ob meji večnega ledu in razburkanih morskih valov žive — kakor nekakšna straža človeštva — Eskimi svoje težko življenje v neprestanem boju s prirodo in v večni smrti ni nevarnosti. Pa so vendar srečni v oni ledeni puščavi, zakaj glavno jim je, da se prežive. Nobenih drugih poželenj nimajo. Njih primitivni duh ne pozna nikakršnih višjih problemov, a tudi ne tište zlobe, ki je skrita v civiliziranih ljudeh. Davno, davno v onih časih, ko še niso poznali »bradatih ljudi«, so bili naj-srečnejši. Niso imeli pojma ne o Bogu ne o zakonih ne o krščanstvu ne o državi; niso poznali ne puške ne denarja, celo železa ne. Niso znali ne čitati ne pisati, niso poznali nikakršnih udobnosti in nikakršne pridobitve civilizacije. Ali zato tudi niso poznali tatvine, kletvine, pre-vare, pijančevanja, voiske, ubijanja, ljubosumnosti, laži; ne sovraštva, tuberkuloze, ne raka. Šele ko so prišli v Grönlandijo prvi protestantski misijonarji iz Danske, da »prosvetle« ta »divji« narod, in so s krščansko prosveto vred prinesli puško, žganje, tobak, denar, zakon in nalezljive bolezni, od tistih dob je bila zapečatena usoda tega sicer primitivnega, a zelo pridnega in dobrodušnega naroda.

Eskimi ne poznajo tatvine. A prav tako ne zakona. Če je Eskima razžalil drug Eskimo, sta se pomerila v dvoboju. Ali ne v dvoboju s pištolami ali sabljami, ampak v dvoboju z zaničljivimi pesmimi. Vpričo vse naselbine udarita tista dva, ki sta se sprla na bobne in pojeta zdaj ta zdaj oni zaničljive pesmi, in tisti, ki je duhovitejši, tisti, ki vzbudi večji stud pri navzočih, tisti je zmagovalc.

In kako ljubijo Eskimi? Ljubezen pri njih ne pozna ne fraz ne nepotrebnega laskanja. Mladenč, kateremu dekle uga-ja, ore naravnost v njen šator in ondi jo na pričo njenih staršev, bratov in sestra pograbi za lase, prime okrog pasu, zadene na pleča in odnese v svoj šator. Ono joka, kriči, se brani. Zastonj! Starši se ne zavzamejo zanj, ker to ni njih stvar, ampak je to zgolj zadeva njih hčere in sosedu, s katerim hočejo živeti v

dobrem prijateljstvu. Če ji on ni pogodu, se ona lahko vrne v očetov šator, kadar-koli hoče. Zato tudi to njeno protivljenje proti zaročencu ni iskreno. To je takšen običaj, ceremonija. Eskimki se zdi nedostojno, ako bi pristala na željo moškega kar z besedico »da«. Žena mora biti ugrabljena, premagana. Tako zahteva dostojnost. Kakor hitro je ona v njegovem šatoru, je že vse v redu. Onadva se že drugi dan lepo objemata in nosljata (drgneta drug drugega z nosom), ker oni ne poznajo poljubov. Eskim se ženi, ker hoče imeti moškega otroka. To mu je svrha življenja. Če nima otrok, odvede svojo boljšo polovico v šator svojega sosedu in ga prosi, da mu izkaže prijaznost.

Eskim ne pozna ljubosumnosti. Če mu je žena bolna ali če ima veliko opravila doma, pa ne more roditi, ga ona sama prosi, da si dobi drugo ženo. In onidve se lepo zjemata in ljubita.

Če se Eskim naveliča žene, je ne zaničuje kakor mi, civilizirani ljudje. Ponudi jo svojemu sosedu. Ako je noče nihče vzeti, ne izpregovori on, kadar pride domov, z njo niti besedice in ne leže k njej. Ona ve, kaj to pomeni. Drugi dan, preden se on prebudi, zapusti njegov dom in se vrne v rodno hišo z zasmehom na ustih.

Eskim ima nad vse rad svoje dete, zlasti če je moško. Malo dete naravnost strahuje svoje starše. Ali zanimivo je, da to dete ne postane samovoljno ali razposajeno. Kakor hitro odrase, se zresni, loti dela in posluša svoje starše. Zares zanimiv je ta narod!

Najden grob Janeza Krstnika.

Arheološka odprava oxfordskega vseučilišča raziskuje že več let pod vodstvom znanega profesorja Crawforda Palestino in je naletela nedavno na neko zanimivo najdbo. Eskpediciji se je posrečilo odkriti grob Janeza Krstnika, v katerega je dala Herodijada pokopati svetnikovo glavo. Grob leži na hribu Samarija blizu Jeruzalema. Bajje je ta grob odkril že v 12. stol. neki grški duhovnik. Na grobu je bil najden krasen mozaik, čigar slike predstavljajo nasilno smrt Janeza Krstnika.

Zmaj.

»Ko sem bil še samosrajnik, se mi še sanjalo ni, da bom v pozni moški dobi s tolikšnim veseljem spuščal zmaje v zrak.«

»Kako to, zmaje spuščal?«

»Vidite, moja tašča pravkar leti v aeroplanu proti Beogradu!«

šne pozornosti. Vsi so vedeli, da je on tisti prvi človek, ki je na čudežen način prispel k njim s površine zemlje. Opazovali so ga in občudovali, kazali mu pa tudi vso naklonjenost in prijateljstvo.

Posebno so se zanimale zanj ženske. Zastavljale so mu pot, vabile ga na ples, obsipale ga z darovi in skušale z njim govoriti, toda zaman, Doljan jih ni razumel.

Nenavadno zanimanje mu je izkazovala zlasti neka lepa in izredno temperamentna mladenka, s katero se je mogel sporazumeti samo toliko, da je izvedel njeno ime. Bila je Moraja, hčerka senatorja Tutalisa.

Doljanu je laskala njena pozornost, ki mu jo je posvečala, in moral si je priznati, da je tudi lepa, lepša kakor povprečno one druge, ki so jo obdajale. Toda v njenih očeh je gorel neki sij, ki je izražal nekaj temnega in neiskrenega. Doljan jo je v mislih primerjal z Intelo in čutil, da mu Moraja ne more pregnati hrepenenja po oni božanstveni, miline polni deklici iz svetišča. Hrepenel je po njej tudi v sredini med vsemi tistimi nešteti občudovalkami in poleg Moraje, ki mu je neprikrito kazala svoje simpatije, dasi je s trezno mislijo dobro uvideval, da bi bilo najbolje in najkoristnega vreči se v vrtnec razkošja veselice in pozabiti na Intelo. Mimo tega je ves čas upal, da jo bo opazil med množico in ji bo vsaj mogel zreti v obličje, četudi mu ne bo mogoče približati se ji in govoriti z njo. Toda njegovo upanje se ni uresničilo. Intelo ni bilo...

(Se bo nadaljevalo.)

Marlj Skalan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

Tudi plesalke so kmalu nato odšle in v svetišču so ostali samo še oni, ki so imeli opravka pri žrtvenikih in drugod. Astis in Doljan sta hotela tudi že zapustiti svetišče in se podati zopet na trg, ko se jima je nenadoma približal Soralifis.

»Kako vam je ugajalo, gospod doktor?« je vprašal Doljana.

»Očarali ste me s svojo prireditvijo,« je vzklil Doljan. »Bil sem priča verni ponovitvi dogodka onega usodnega dne, ko je izginila z zemске površine celina Atlantida, ko se je za vedno pogreznil na dno oceana stari Semisiris.«

»Mimo tega je našega prijatelja obred žrtvovanja tako prevzel, da je kričnil od strahu za usodo Intelo,« je smeje se dodal Astis. »Zdi se mi, da vam je njena usoda posebno pri srcu.«

»Povedal sem vam že,« je dejal Doljan zmedeno, »da sem videl to podobo že v sanjah na svoji ladji. Po vašem pripovedovanju sem bil trdno prepričan, da je bila moja sanjska prikazen Ofiria, danes sem pa spoznal, da sem se motil. Ona, ki se mi je prikazala v sanjah, ni bila Ofiria, bila je Intelo...«

»In nanjo ste mislili ves čas?« je rekel Soralifis.

»Da, mislil sem,« je priznal Doljan. »In ni me sram, kajti mislil sem na najlepšo žensko, ki jo je kdaj rodila človeška ma-ti.«

»Zdi se mi, da vas je njen pogled neozdravljivo zastrupil,« je menil Astis. »Toda potolažite se, niste edini; vanjo je zaljubljen ves Oceanopolis. Edina sreča je samo to, da pozna naša medicina tako zanesljiva sredstva proti ljubezni, da jo lahko prežene enako naglo kakor pija-nost.«

»Sredstva proti ljubezni?« se je začudil Doljan.

»Da,« je odgovoril Astis. »Kaj bi pa sicer bilo iz nas moških? Vsi je vendar ne moremo imeti, in mimo tega je ona morda edina ženska v Oceanopolisu, ki ne sme svobodno razpolagati s svojim srcem. Preko nje se mora nadaljevati rod direktnih potomcev Semisa, pra-očeta našega ljudstva. O njeni poroki bo-sta odločala Semis Ramis in senat vlade.«

»Njeno srce ni svobodno?« je vzklil-nil Doljan in vztrepetal. »Zakaj jo pa niso že poročili? Koliko je stara?«

»Dovršila je že osemnajsto leto in-mo-gla bi se bila poročiti že pred dvema le-toma. Zakaj se to ni zgodilo, je skriv-nost njenega očeta in vlade, morda pa tudi nje same.«

Po tem pogovoru so se podali Astis, Soralifis in Doljan iz svetišča na ulice, da se udeležijo narodnega slavlja. Toda Doljan ni čutil nikake volje udeležiti se zabave. Pogled Intelo mu je omamil mi-

slji in občutja. Neprenehoma je videl pred seboj le njeno podobo, neprenehoma je mislil le nanjo in trpel zaradi spoznanja, da bo vsa njegova ljubezen do te najlepše ženske vesoljnega človeštva ostala vedno le neutrušeno hrepenenje...

X.

Narodno slavlje je prekašalo vsa pričakovanja in se je razvijalo v obseg, ki je Doljanu mamil čutila kljub mislim na Intelo. Prvič v življenju je videl zares srečne ljudi, ki niso poznali najmanjše sence skrbi, bridkosti ali bolečine. Njihovo veselje je bilo popolno in stopnjevano z vsemi sredstvi, ki jih je iznašla kultura dolgih desetisočletij. Doljan je občudoval čudovite ples, gledališke predstave in druge prireditve ter se opajal z zvoki čudovitih godbe in prekrasnega petja, obenem pa je vsrkaval vase opojne dišave, ki so polnile ozračje.

Rajalo je vse in uživalo, kakor more uživati le ljudstvo, ki se je sprostilo spon vsega onega, kar muči človeštvo na površini zemlje. Socialnih razlik tu ni bilo; še manj gnotnih skrbi. Življenje v Oceanopolisu je bilo urejeno tako, da je pomenilo vsako delo samo razvedrilo in zabavo. Tehnična popolnost vseh naprav je dovoljevala ogromno prostega časa. Dve uri dela na dan sta zadostovali, da je bilo dovršeno vse, kar je bilo treba. Tako so se mogli Oceanopolci posvečati negi telesa, izpopolnjevanju znanja, ume-jenju v umetnosti in razvedrilo. Vse to se je jasno izražalo tudi iz ljudskega slavlja.

Mimo tega je bil Doljan predmet splo-

Mali oglasi

Razno

ČISTI JEDILNI LED
se dostavlja v higien. priprav-
ljenem vozu v vsakem času
v vsako hišo, blok 10 kg po
Din 5.—. Za točno dostavo
jamči Jurij Pristovnik, Mari-
bor, Razlagova 15. 2376

GAMBRINOVA DVORANA.
Najlepši senčnati vrt v Mari-
boru. Vsaki dan koncert. Ples.
Vedno, sveže Tscheligi-jevo
pivo, dobro vino, prvovrstna
domaća kuhinja. Abonenti se
sprejmejo. Hrana tudi na
dom. 2373

**RADI OPUSTITVE TRGO-
VINE**
oblastveno dovoljena razpro-
daja. L. Ornik, Koroška cesta
9. Izrabite to izredno prilož-
nost! 2307

GOSTILNO
na prometni točki, oddam ta-
koj v najem. Naslov v upr.
Večernika v Mariboru. 2379

FOURNIER.
kaukaški oreh, v veliki izbiri
dobite poceni pri Zalogi po-
hišstva, Vetrinjska ul. 22. 2331

VSA TAPETNIŠKA DELA
izvršujem z modernim stro-
jem in aparatom za izpraše-
nje. F. NOVAK, Vetrinjska 7.
Koroška 8, Glavnitrg 9. 2365

POTNO SEDLO
s taškama in uzdo, kupim,
ozir. proti primerni odškod-
nini sposodim. Ponudbe na
upravo pod »Sedlo«. 2374

VAŽNO OPOZORILO
občinstvu v Mariboru in
okolici!

Naznanjam, da izdelujem
lesene hišice po najmodernejš-
em sistemu že za ceno od
35.000 Din naprej. Vsak in-
teresan si lahko ogleda hi-
šico že v naravi pri meni,
kjer so na razpolago tudi vsi
načrti in proračuni. Izvršu-
jem tudi vsakovrstne nove
zidane hiše, kakor tudi vsa
tovrstna popravila stavb v te-
sarski in zidarski stroki toč-
no, dobro, solidno in po naj-
nižji ceni. Zglasiti se je pri
podjetju Franjo Špes in sin,
Tržaška cesta - Linhartova
ulica 18., blizu vojaške bol-
nišnice, Maribor. 2065

Prodaj

ENODRUŽINSKA. NOVA
HIŠA.
tri sobe, kuhinja, lep vrt, na
prodaj. Pobrežje, Delavska
ulica 11. 2362

LEPO. ENONADSTROPNO
HIŠO
v sredini mesta, poceni pro-
dam. Prosto trisobno stano-
vanje. Naslov v upravi. 2383

HIŠE, GOSTILNE, VILE.
trgovine, žage, prodaja ngod-
no Posredovalnica, Maribor.
Frančiškanska ul. 21. 2370

Stanovanje

GOSTILNO PRODAJ.
dam v najem ali zamenjam
za drugo hišo. Ponudbe pod
»Gostilna« na upravo »Ve-
černika«. 2367

TRISOBNO STANOVANJE.
solčno, v sredini mesta, se
odda v najem. Ponudbe pod
»Zdravo« na upravo lista. 2368

TRI-ALI ŠTIRISOBNO
STANOVANJE
v sredini mesta išče mirna
stranka s 1. avgustom. Po-
nudbe pod »Profesor 3« na
upravo. 2374

Službo dobi

PERFEKTNO. SNAŽNO
KUHARICO
za kolonijo ob morju za dobo
4 tednov se išče. Predstaviti
v četrtek v Strossmayerjevi
28. vrata 14. 2371

KLJUČAVNIČARSKEGA
VAJENCA
sprejme ključavničarstvo, Stu-
denci, Ciril-Metodova ul. 3
2380

Sobo odda

GOSPODA
sprejem na stanovanje. Po-
brežka cesta 9-a. 2378

Mesne konzerve in pastete

zaloga trdke brača Nedela.
Slavonska Požega.

1 škatla jetrne pa-
stete Din 4.50

1 škatla jedi iz se-
sekanega mesa
(mrzla in topla) Din 4.50

1 škatla govejega,
telečjega in svinj-
skega gulaša Din 6.—

1 škatla segedin-
skih dunajskih
pljučk Din 6.—

1 škatla hrenovk
(5 parov) Din 12.50

1 škatla hrenovk
(8 parov) Din 16.50

kakor razni turistiški pro-
viant pri trdki

L. UHLER, delikatesa
Maribor, Glavni trg

OPREMLJENO SOBO.
Snažno, boljšo, z vhomom iz
stopnišča, oddam. Sodna ulica
15. II. vrata 5. 2377

**LEPO TRISOBNO STANO-
VANJE IN VRT**
v sredini mesta s 1. julijem
oddam. Naslov v upravi. 2382

Pouk

**STROJEPISJE. STENOGRA-
FIJA, KNJIGOVODSTVO,**
korespondenca. Pouk za posa-
meznike. Začetek dneвно. Ko-
vač, Maribor, Krekova 6. 2333

PROFESOR POUČUJE
srednješolce, tudi privatiste,
za razne izpite, zlasti v jezi-
kih. Naslov v upr. 2366

Moderne

kopalne obleke

obalne pižame
kopalne plašče

kopalne čevlje

in čepice nudi

C. Büdefeldt

Maribor

G

alanterija
drobnarije

parfumerija

pletenine

papir

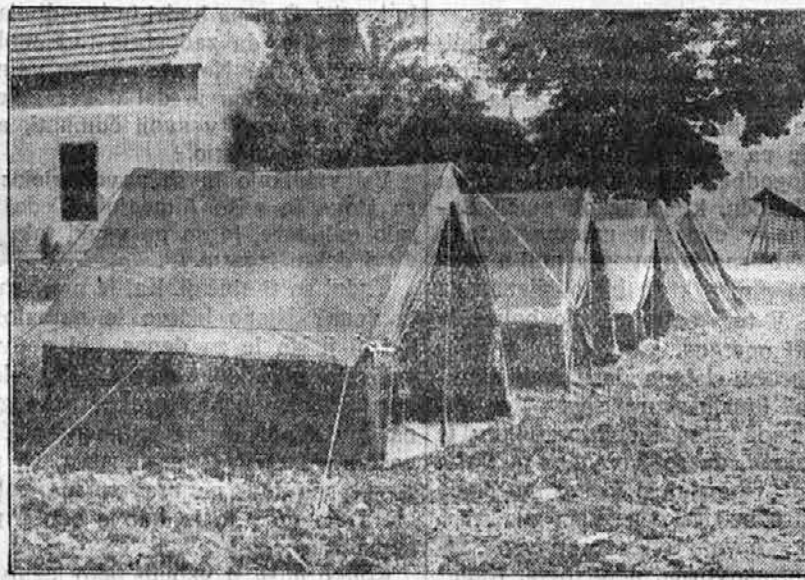
itd. 2386

Drago Rosina

Maribor

Vetrinjska ulica 26

RAZSTAVA ŠATOROV

Mariborski otok jutri v sredo 28. in četrtek 29. junija 1933

A. Stojec, sportni oddelek, Jurčičeva ulica 8

Kis za vlaganje

Tel. 25-80

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR. GOSPOSKA ULICA 9

2385

Tel. 25-80

Špirit za vlaganje

Dražbeni oklic

E IX 1360/33

Dne 6. septembra 1933 ob 10. uri bo pri podpisnem so-
dišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga Polička vas vlož. št. 138

Cenilna vrednost Din 8.305,70

Vrednost pritikline Din 407,50

Najmanjši ponudek Din 5.537,12

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 9. junija 1933.

Dražbeni oklic

E IX 1818/33

Dne 4. septembra 1933 ob 10. uri bo pri podpisnem so-
dišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga Pobrežje vlož. št. 909

Cenilna vrednost: Din 7210.—

Najmanjši ponudek: Din 3606.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 9. junija 1933.

Čedni vzorci blaga za kopalne obleke in pižame. Tekstilana Büdefeldt

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik
STANKO DETELA v Mariboru